DAGSINS MEINING

Farri av kolvetni — framvegis vónir!

Tað skerst ikki burtur, at føroyingar hava verið rættiliga bjartskygdir, tá talað hevur verið um vánirnar fyri at finna olju ella gass í føroysku undirgrundini. Tað verið seg leikfólk og politikkarar, hóast oljufólk alla tíðina hava ávarað ímóti ov stórum bjartskygni.

Tí kendist tað sum um nógvir føroyingar vóru rættiliga harmir, tá tað í vikuskiftinum frættist, og endaliga staðfest mánadagin, at Sovereign Explorer var ikki komin fram á størri oljunøgdir í tí fyrsta holinum, sum er borað fyri Statoil-bólkin. Talan er kortini um ein farra av kolvetni.

Tað er hóast alt ikki so lítið, tí tað er prógv um, at á staðnum eru, ella hava verið virknar kolvetnisskipanir. Harafturat eiga vit at hava orðini hjá Terja Hagevang, jarðfrøðingi, í huga. Hann segði við Sosialin týsdagin, at tað, at olja ikki var funnin, gav eina betri vitan, og sigur nakað um tey øki, sum ikki eru borað.

Tí vita vit enn einki endaligt, um føroyska undirgrundin ber í sær tað, sum onkuntíð verður nevnt »svarta gullið«, fyrr enn øll økini eru royndarborað. Vanliga verður sagt, at áttinda hvør royndarboring rakar við olju, og vit skulu minnast til, at tær fyrstu boringar á Fylla-bankanum høvdu ongan farra av kolvetni.

Hóast ávaringar eru ikki so fáar íløgur gjørdar í vónini um, at olja er í føroysku undirgrundini, og ein partur av fullveldispolitikkin byggir eisini á vónina um, at væntandi fara oljuinntøkur at koma. T.d. hevur nógv verið talað um, at í búskapargrunnin skulu eisini væntaðar oljuinntøkur.

Eitt er at arbeiða við møguleikum. Við øllum fyrivarnum. Men tá politikkarar í ramasta álvara í vár fóru at tosa um, hvussu oljuinntøkurnar skuldu koma fólkinum til góða, í skattalætta ella sum ein oljukekkur, fyrigyklaðu teir fólkið nakað, sum eingin vissa er fyri.

Framferðin hjá hesum politikkarum var ikki sørt óbúgvin. Afturímóti tykist vinnulívið at hava verið meiri framskygt. Fleiri fyritøkur hava brynjað seg at taka ímóti avbjóðingum innan oljuvinnu, men tær flestu hava lagt so til rættis, at tær kunnu bjóða seg fram innan oljuvinnu í øðrum londum, og hava tí ikki gjørt nakrar íløgur til onga nyttu, um eingin oljuvinna verður í føroyskum øki.

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Nok et dårlig »research« av Ó. J. Rólantson angående Vestegnens Zoneterapeutskoles utdanning

Øivind Solbakk
Tórshavn 3.9.01

I forbindelse med et radioprogram i Rás 2 den 16. mai og et leserbrev i Sosialurin den 3. august, der Ó. J. Rólantson kommenterte utdannelsen til Vestegnens Zoneterapeutskole, vil vi komme med følgende.

For det første så skriver han at skolen ikke ble nevnt ved navn i radioprogrammet, men da det finnes kun 1 Zoneterapeutskole som har undervist her i Færøyene, så er det ingen tvil om at det er Vestegnens Zoneterapeutskole man taler om.

Videre blir det nevnt at skolen tilbyr en utdannelse på 200 timer på 1 år. Dette har han så funnet ut ved å lese et kursprogram som er 2 år gammelt. Dette sammenligner han med FDZ sin utdannelse som nå har, ifølge Ó. J. Rólantson, tilsammen 684 timer. I denne sammenligning tar han KUN med det halve av den gamle utdannelsen til Vestegnens Zoneterapeutskole,o g den hele utdannelsen til FDZ. Han glemmer også at med timer i denne sammanheng så taler man i de nordiske land om undervisningstimer a 45 minutter. Dette vil bli et helt annet regnestykke over 9 weekender. I tillegg har elevene andre oppgaver hvor timene også blir medregnet i det totale resultat.

Angående regler for fritak av mvg. bestemte Skatteministeriet at fra 1.7.1999, etter søknad fra Samarbejdende Danske Zoneterapeutforeninger, skulle soneterapeuter stilled på lik linje med mange andre sundhedsarbejdere. Kravet til fritak for mvg. ble da satt til 360 undervisningslektioner. Det henvises her til momslovens § 13, stk. 1, nr. 1. Dette var overgangsregler fram til de krav som er gjeldende idag som ble satt i kraft fra 1.7.2000. For de som senest innen 1.7.2000 hadde fullført sin grunnutdanning i enkelte alternative disipliner hadde man også en regel om at hvis man innen utgangen av år 2000 kunne forevise papirer på 400 undervisningslektioner ble man fritatt for mvg. Vestegnens Zoneterapeutskole hadde altså pr. 1.7.1999 en samlet utdanning på 400 undervisningslektioner og dette var den gang godt over kravene til fritak av mvg. De nye regler som nå gjelder er et samlet lektionstall på 660 lektioner.

Dette har skolen i likhet med mange andre soneterapeutskoler tatt konsekvensen av, og har i løpet av det siste år omarbeidet sitt undervisningsopplegg en god del og Vestegnens Zoneterapeutskole er blant de første af de nordiske soneterapeutskolene som er ferdige med dette arbeidet. Utdannelsen er bygd opp i 3 moduler der den 1. modul består av selve soneterapiutdannelsen på 300 timer. 2. modul er på 60 timer og består av øreakupunktur, klassisk massasje, førstehjelpskurs m.m. 3. modul er et kurs i anatomi, fysiologi og sykdomslære på sykepleiernivå, tilsammen 300 timer. Denne eksamen gjennomføres med leger som censorer. Dvs. at vi nå tilbyr en utdannelse på tilsammen 660 timer. For å bli mvg-fritatt må man ha alt dette, men man KAN virke som soneterapeut solv om man har tatt bare 1. movul. Man blir ikke noen bedre soneterapeut av å gjennomgå 3. modul, man blir bare mvg-fritatt. Det er ikke alle soneterapeuter her i Færøyene som er mvg-fritatt i dag, og det er det flere grunner til. Noen af dem er ikke ferdig med modul 3 enda og andre ønsker kun å bruke sine kunnskaper innen familien uten betaling så da er ikke fritak for mvg aktuelt, men de er **ikke** dårlige soneterapeuter av den grunn. Man kan derimot trygt la seg behandle av soneterapeuter som er utdannet ved Vestegnens Zoneterapeutskole.

Videre kommenterer Ó. J. Rólantson at skolen har adresse i led hus i Dunsveg. Hva i alle dager har det med saken å gjøre? Skolen bruker tlf. nr. og adressen til Føroya Natúrmedisinska Klinikk av praktiske årsaker. Det er forøvrig ingen som har reagert eller klaget på dette tidligere.

Ó. J. Rólantson skriver så om at han har undersøkt som skolen hos de offentlige myndigheter. Undirvísingar- og Mentamálastýrið svarte på hans spørsmål at stýrið »har ikke gitt Føroya Natúrmedisinska Klinikk godkjennelse som soneterapiskole, og det er heller ikke noen forespørsler om slik godkjennelse å finne i Undervísingar- og Mentamálastýrinum«. Selvfølgelig ikke! Som man roper i skogen, får man svar! Føroya Natúrmedisinska Klinikk har aldri og kommer aldri til å søke om en slik godkjennelse da klinikken ikke på noen måte har tenkt bli soneterapeutskole. Vestegnens Zoneterapeutskole har heller ikke søkt om slik godkjennelse da det ikke er Undervísingar- og Mentamálastýrtið sin oppgave å godkjenne soneterapeutskoler. Skolen er bl.a. godkjent av SAB (Sammenslutningen av Alternative Behandlere i Danmark), der de færøyske elever kan bli medlemmer etter endt utdannelse. Ellers kan soneterapeutene som har tatt alle 3 moduler ved Vestegnens Zoneterapeutskole søke om mvg-fritak hos Toll- og Skattstova Føroyar. Her må vi også vå tilføye at de som har sykepleierutdannelse fra før ikke trenger å ta 3. modul for å bli mvg-fritatt. Men mvg-fritak eller ikke, det er ikke **det** som avgjør kvaliteten på soneterapeuten.

Videre skriver Ó. J. Rólantson at Toll- og Skattstova Føroya holder seg til den danske mvg-loven (etter råd fra Sundhedsstyrelsen), som bare gir mvg-fritak til dem som har fullført utdannelsen hos FDZ eller på tilsvarende nivå. Vi takker for den reklamen, da bl.a. vi som arbeider på Føroya Natúrmedisinska Klinikk som soneterapeuter er mvg-fritatt. For ordens skyld vil vi opplyse at også vi i sin tid fikk vår utdannelse hos Vestegnens Zoneterapeutskole.

Ó. J. Rólantson tilføyer også at Vestegnens Zoneterapeutskole ikke er godkjent av FDZ. Det stemmer, men skolen har heller ikke søkt om å bli godkjent av FDZ. Skolen er godkjent av andre foreninger både i Danmark og Norge, som er like bra som FDZ! Man behøver vel ikke å være medlemmer eller godkjent av alle foreninger som finnes? Man skulle tro når man hører uttalelsene til Ó. J. Rólantson at FDZ er den eneste forening som finnes og som har myndighet til å godkjenne soneterapiskoler, men det passer ikke på noen måte selv om Ó. J. Rólantson muligens vil få alle færøyinger til å tro det. Det finnes faktist ganske mange foreninger og paraplyorganisasjoner både i Danmark og Norge. Man kan også finne både formenn og styremedlemmer samt medlemmer av etiske råd og godkjenningskommitéer i en god del af de forskjellige foreninger, som er utdannet ved Vestegnens Zoneterapeutskole. Dette er jo meget merkelig når Ó. J. Rólantson og Oda Andreasen sier at skolen ikke er godkjent noen steder.

Ó. J. Rólant setter spørsmålstegn ved om utdannelsen til Vestegnens Zoneterapeutskole tillater noen å kalle seg soneterapeut. Selvfølgelig kan man det! Denne utdanning er godkjent både i Danmark og Noreg!!!

Hvis Ó. J. Rólantson ikke nok en gang hadde gjort et dårlig »research«, så hadde han kun med en telefonsamtale til skolen fått alle de opplysninger han ønsket i stedet for å anvende sine egne antakelser som ikke holder mål.

Med hensyn til det han skriver om Oda Andreasen til slutt i sitt leserbrev, vil jeg ikke kommentere det med annet enn at vit har skriftlig fra både formannen og etisk/juridisk råd i ovennevnte FDZ at hun ikke er medlem selv om hun selv sier det og reklamerer med det.

Til slutt vil det bare sies at undertegnede har i løpet av de siste 15 år blitt kjent med veldig mange færøyinger og har fått et positivt inntrykk av at de er istand til å forstå forskjellen mellom seriøst og useriøst, så noen videre debatt om dette kommer ikke på tale fra Vestegnens Zoneterapeutskoles side.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri:
Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo
Tíðindaleiðari:
Jústinus Eidesgaard justinus@sosialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad finnbjorg@sosialurin.fo
Anja Weihe anja@sosialurin.fo
Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
John Johannessen john@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Turið Kjølbro turid@sosialurin.fo
Stefan í Skorini stefan@sosialurin.fo
Heri á Rógvi heri@sosialurin.fo
Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Myndamenn:
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgøta 1
700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Uppseting/prent:
Uppseting: Hestprent
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 311820, Fax 314720
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað
mánadag-fríggjadag klokkan 14[00]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

VIÐMERKINGAR

Birgitte Brodersen lista-framsýning á Torginum

Tíðindaskriv

Hesa vikuna sýnir danska allhandakvinnan Birgitte Brodersen fram málningar stóran part av frítíð síni til at mála. Hon hevur eisini havt onkrar framsýningar í Danmark. Hetta er fyrsta framsýning hennara í Føroyum, og hon gleðir seg nógv at sýna fram her.

Málningarnir hjá Birgitte eru tiknir úr hugaheiminum, og eru tí eisini rættuliga abstraktir. Litsamansetingin er ógvuliga ymiskt, og hon nýtir allar litir. Málningarnir, sum verða sýndir fram á Torginum eru í øllum støddum. Orsakað av kostnaðarmiklu flutningsútreiðslunum til Føroya, verða nógvar av myndunum, sýndar fram, akkurát sum tær eru gjørdar — uttan rammur.

Framsýning er opin til leygardagin kl. 14.00. Birgitte at hitta á Torginum allar dagarnar meðan framsýningin er opin.

Frá mánadegnum til hósdagin er Skálkur eisini á Torginum við hópin av vørum fyri nógv niðursettar prísir.

Frá hósdegnum til leygardagin hevur HB myndaframsýning frá 70 árunum og tombola á Torginum í SMS.

Yvirlýsing frá Føroya Javnaðarflokki

Tíðindaskriv
Føroya Javnaðarflokkur 5/9-01

Nú tað frættist, at Sjónvarp Føroya aftur er komið í fíggjarliga trongstøðu, soleiðis at sparast skulu 1,4 mió. kr, ger Javnaðarflokkurin vart við, at flokkurin so avgjørt ikki stuðlar landsstýrismanninum í hansara avgerð um, onga krónu at seta av til Sjónvarp Føroya á komandi fíggjarlógaruppskoti.

Havandi í huga tey mál, sum »hesir somu« høvdu sett fyri øktari føroyskari framleiðslu, fyri føroyska málinum og mentanarligu ábyrgdini serstakliga mótvegis børnum og ungum, er ilt at skilja, hvussu hesi mál nú skulu náast við ongari krónu, sum fyri kortum vóru mett at kosta 3-5 mió. kr.

Javnaðarflokkurin boðar tí frá, at vit í viðgerðini av fíggjarlógaruppskotinum fyri 2002, fara at taka upp spurningin um játtan til Sjónvarp Føroya.

Tí hvat er endamálið við einum føroyskum sjónvarpi, sum bert ber brá av einum farra av føroyskum?

Dement fáa egið felag

Tíðidaskriv

Nú sunnudagin 9. september kl 15.00, verður felag stovnað fyri minnisveik (dement) og avvarðandi teirra. Fundurin verður hildin á Hotel Føroyum, og vóna stigtakarnir, at nógv fólk møta. Høvi verður at gerast limur, og um nakað munagott skal fáast burturúr, er neyðugt við nógvum limum og góðari undirtøku. Higartil hevur áhugin verið stórur fyri tiltakinum.

Sum tað sæst í lýsing í blaðnum verður, umframt stovnanina, eisini fyrilestur. Danski professarin og næstformaður fyri danska Alzheimerfelagnum, Per Kragh-Sørensen, fer at greiða frá sjúkuni og øðrum henni viðvíkjandi. Per Kragh-Sørensenr telist millum teir fremstu í danska kongaríkinum, tá ið tað snýr seg um gransking og viðgerð fyri Alzheimersjúku og aðrar demenssjúkur.

Áhugin fyri tiltakinum er stórur, eisini í Danmark, og formaðurin fyri danska Alzheimerfelagnum, Inger Marie Jensen, kemur sjálvboðin við. Í Danmørk og londunum uttan um okkum hava tey longu í fleiri ár havt líknandi feløg, sum ætlanin er at stovna nú sunnudagin. Royndirnar har vísa, hvussu stóran týdning eitt tílíkt felag hevur fyri tann sjúka og fyri tey avvarðandi.

Samanbera vit okkum við londini uttan um okkum, eigur talið av sjúklingum við Alzheimersjúku og øðrum demenssjúkum at liggja millum 500 og 1000 fólk her í Føroyum.

Fundurin er almennur, og øll eru hjartaliga vælkomin.

Sosialurin
www.sosialurin.fo

Lesið
Sosialurin
-tað
loysir seg